

ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я,
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА
ТУРИЗМУ

КАФЕДРА
ПСИХОЛОГІЇ І
ПЕДАГОГІКИ

Актуальні проблеми психолого-педагогічного супроводу та розвитку суб'єктів спортивної діяльності

Матеріали

І Всеукраїнської наукової конференції
(м. Київ, 19 жовтня 2018р., Україна)

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ І ПЕДАГОГІКИ**

Актуальні проблеми психолого-педагогічного супроводу та розвитку суб'єктів спортивної діяльності

**МАТЕРІАЛИ І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(м. Київ, 19 жовтня 2018р., Україна)**

Київ – 2018

УДК 796.01+378:159.9

ББК 74.00я88

**Друкується згідно з рішенням Вченої ради Національного університету
фізичного виховання і спорту України
наказ №129 заг. від 01.06.2018р.**

Актуальні проблеми психолого-педагогічного супроводу та розвитку суб'єктів спортивної діяльності: Матеріали I Всеукраїнської наукової конференції (м. Київ, 19 жовтня 2018 р.) / Відповід. ред.: Т. М. Булгакова. – Київ, 2018. – 126 с.

Збірник містить тези учасників I Всеукраїнської наукової конференції «Актуальні проблеми психолого-педагогічного супроводу та розвитку суб'єктів спортивної діяльності» (19 жовтня 2018 р.). Матеріали розкривають результати досліджень студентів-початківців та науковців у сфері психології, педагогіки, фізичного виховання і спорту. В тезах висвітлюються такі проблеми: «Актуальні напрями психологічного забезпечення та супроводу в фізичному вихованні і спорті», «Педагогічні аспекти підготовки та розвитку суб'єктів спортивної діяльності», «Рухова активність та психолого-педагогічні аспекти формування здорового способу життя».

Матеріали збірника призначено для студентів, аспірантів, науковців і практиків, які цікавляться актуальними питаннями психолого-педагогічного супроводу суб'єктів спортивної діяльності.

Редакційна колегія:

Петровська Т. В., к. пед. наук, професор, завідувач кафедри психології і педагогіки
Воронова В. І., к. пед. наук, професор кафедри психології і педагогіки
Гринь О. Р., к. пед. наук, професор кафедри психології і педагогіки
Фольварочний І. В., доктор пед. наук кафедри психології і педагогіки
Смоляр І. І., к. пед. наук, доцент кафедри психології і педагогіки
Мосьпан М. О., к. псих. наук, доцент кафедри психології і педагогіки

Матеріали надруковані в авторській редакції. За зміст матеріалів і достовірність наведених даних несуть відповідальність автори публікації та їх наукові керівники.

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ АРТ-ТЕРАПІЇ ЯК ЕЛЕМЕНТУ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОГО УРОКУ

Капелюх Д.Р.
Теребовлянський НРЦ Тернопільської області

Одним з ефективних елементів здоров'язберігаючого уроку є технологія арт-терапії. Існує значна кількість арт-терапевтичних технік в роботі із дітьми з особливими освітніми потребами різного шкільного віку [1,4]. Їх використання у виховному процесі сучасного закладу освіти, насамперед, сприяє збереженню здоров'я дитини, а також допомагає налагодити ефективну комунікативну взаємодію з учнем у ході творчої діяльності, глибше пізнати внутрішній світ кожного учня, відчувати його неповторність, особистісну своєрідність, визначити потреби та інтереси, діагностувати емоційний, психічний стан, а також рівень шкільної, соціальної дезадаптації, побудувати навчально-виховний процес з урахуванням особливостей методики здоров'язберігаючих технологій.

Які особливості сьогодні важливо враховувати з арт-терапії для учнів з особливими освітніми потребами?

- Арт-терапія – це засіб невербального спілкування, що робить її особливо цінною для тих, кому складно словесно описати свої переживання;
- арт-терапія не вимагає особливих здібностей до образотворчої діяльності або спеціальних художніх навичок;
- образотворча діяльність є потужним засобом зближення людей, своєрідним «містком» між вчителем і учнем;
- арт-терапія – засіб вільного самовираження, самоудосконалення і самопізнання;
- арт-терапія заснована на мобілізації творчого потенціалу особистості, дає високий позитивний емоційний заряд, формує здорову активну дитину, яка має впевненість у своїх силах.

Важливо усвідомлювати, що застосування зазначеного має відбуватися системно. Адже система арт-терапевтичних занять, як одна з інноваційних форм роботи, дозволяє розв'язати низку важливих педагогічних завдань: виховних, корекційних, психотерапевтичних, діагностичних, розвивальних, здоров'язберігаючих [2,3].

З огляду на зазначене, доречно навести кілька прикладів організації арт-терапевтичної роботи в умовах навчально-виховного процесу сучасного НРЦ [2].

Арт-терапевтичні техніки:

«Трояндовий куц». «Намалюй хмаринку». «Малюємо кола». «Намалюй мене».

Арт-терапевтична техніка «Трояндовий куц» (В. Окландер).

Вік: середні, старші класи.

Форма проведення: індивідуальна.

Час проведення: 20-30 хвилин.

Обладнання: комп'ютери.

Попередня підготовка: робота з комп'ютером в графічному редакторі Power Point.

Мета: дослідження уявлень учнів про себе, діагностика психічного та емоційного стану учнів, створення арт-терапевтичного простору, що сприяє здоров'ю та реалізації творчого потенціалу учнів з ООП, їх саморозкриттю, самопізнанню.

Інструкція до роботи:

Для виконання представленої техніки необхідно попросити учнів зручніше вмотитися на своїх стільчиках, розслабитися, уважно слухати та трішки пофантазувати:

- Уявіть, ніби Ви – квітковий куц троянди...
 - Який це куц – великий чи маленький?..
 - Він сильний – чи слабкий, чи, можливо – тендітний?..
 - Чи є на ньому квіти?.. Якщо є, то які вони?.. Якого кольору та розміру?.. Як багато їх?..
 - Які гілочки та листочки на цьому куці?.. А чи відчуваєте Ви його коріння?.. Яке воно?..
 - А тепер погляньте навколо: що оточує Ваш куц?.. Де він росте (ліс, галявина, сад, будинок)?..
 - Можливо, хтось доглядає за ним чи просто приходить до нього в гості?..
 - Як він себе почуває?.. Які почуття наповнюють його?..
 - Ще раз обведіть поглядом картину, що постала перед Вами. Спробуйте запам'ятати її.
- Тепер знову глибоко вдихнемо повітря, видихнемо, ще раз... Намалюйте кожен свій куцик.

Арт-терапевтична техніка «Намалюй хмаринку» (Т. Федорова).

Вік: молодші, середні класи.

Форма проведення: індивідуальна.

Час проведення: 10-15 хвилин.

Обладнання: комп'ютери.

Попередня підготовка: робота з комп'ютером.

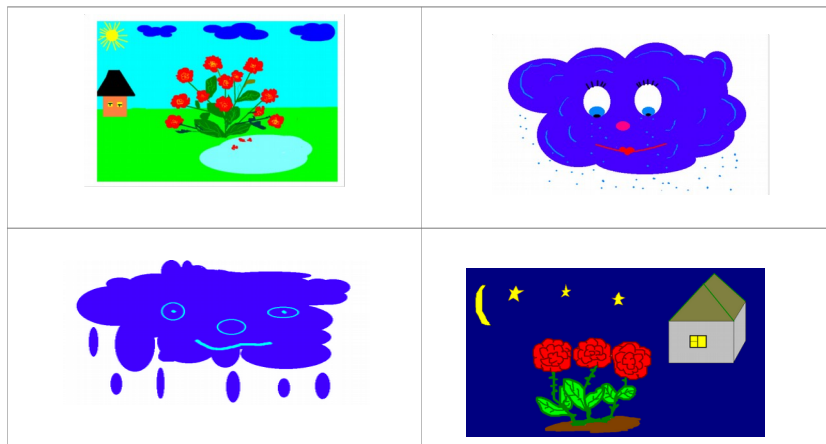
Мета: дослідження уявлень учнів про себе, діагностика психічного та емоційного стану учнів, створення арт-терапевтичного простору, що сприяє здоров'ю та реалізації творчого потенціалу учнів ООП, їх саморозкриттю, самопізнанню.

Інструкція до роботи:

- новий матеріал – Paint, побудова еліпсу;
- завдання – намалювати хмаринку, використовуючи тільки еліпс, гумку та заливку;
- алгоритм виконання – кілька еліпсів, які перехрещуються, «гумова» доріжка всередині, без пошкодження зовнішнього контуру, заливка;
- зробити хмаринку «живою» - намалювати очі, ніс та рот.

Цілісне уявлення про внутрішній стан дитини під час інтерпретації дитячих робіт допоможуть отримати наступні критерії:

- емоційна стабільність, що повинна відобразитися у загальному настрої роботи;
- сприятливість соціального оточення;
- рівень задоволення у спілкуванні та турботі;
- рівень самооцінки;
- прояви тривожності та агресії.

Список використаних джерел:

1. Капелюх Д.Р. Здоров'язберігаючі технології: сутнісна характеристика. Д. Капелюх. - Матеріали міжнародної науково-практичної конференції "Інклюзивне навчання в Новій українській школі" 26 -27 березня 2018 р. у двох частинах, м. Терехівля. Упоряд. : Лапін А.В., Сурмай Л.О., Щуцька О.І. - Частина II. - Київ: Інтерсервіс, 2018. - С. 128-133.

2. Капелюх Д. Р. Індивідуально-спрямована педагогіка Василя Сухомлинського в організації здоров'язберігаючого уроку (до 100-річчя з дня народження). Корекційно-реабілітаційна діяльність: стратегії розвитку у національному та світовому вимірі : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (18 квітня 2018 року, м. Суми). – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2018. – С. 239-242. Режим доступу <http://lib.iitta.gov.ua/710816>.

3. Кульбіда С.В. Освіта XXI століття. Дефектологія. - № 2. - 2006. - С.54 – 56.

4. Кульбіда С.В. Поліпшення якості навчання глухих дітей шляхом використання жестової мови : Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі. – Науково-методичний збірник. – Київ, 2005. – С.333 – 337.

Referens.

1. Kapelyukh D.R. Zdorov'yazberihayuchi tekhnolohiyi: sutnisna kharakterystyka. D. Kapelyukh. - Materialy mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi "Inklyuzyvne navchannya v Noviy ukrayins'kiy shkoli" 26 -27 bereznya 2018 r. u dvokh chastynakh, m. Terebovlya. Uporyad. : Lapin A.V., Surmay L.O., Shchuts'ka O.I. - Chastyna II. - Kyiv: Interservis, 2018. - С. 128-133.

2. Kapelyukh D. R. Indyvidual'no-spryamovana pedahohika Vasylya Sukhomlyns'koho v orhanizatsiyi zdorov'yazberihayuchoho uroku (do 100-richchya z dnya narodzhennya). Korektsiyno-reabilitatsiyna diyal'nist': stratehiyi rozvytku u natsional'nomu ta svitovomu vymiri : materialy III Mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi (18 kvitnya 2018 roku, m. Sumy). – Sumy : Vyd-vo SumDPU imeni A. S. Makarenka, 2018. – S. 239-242.

3. Kul'bida S.V. Osvita KHKHI stolittya. Defektolohiya. - № 2. - 2006. - S.54 – 56.

4. Kul'bida S.V. Polipshennya yakosti navchannya hlukhykh ditey shlyakhom vykorystannya zhestovoyi movy : Dydaktychni ta sotsial'no-psykholohichni aspekty korektsiynoyi roboty u spetsial'niy shkoli. – Naukovo-metodychny zbirnyk. – Kyiv, 2005. – S.333 – 337.